

2010. Calcium carbonatum

Publicēts: 09.12.2020.

MŪZIKA

[Skatīt vairāk](#)

VIDEO

[Skatīt vairāk](#)

Dabas koncertzāle Šūnakmens *Calcium carbonatum*

Pirmā koncertzāle notiks 26. jūnijā Raunā Raunas krastā pie Raunas Staburaga. Otrā - 2. jūlijā Aizkrauklē Daugavas ielejā pie Cepļa dolomīta atseguma.

Ikvienam ir iespēja uzzināt ko jaunu par šūnakmeni un iežiem, noklausīties stāstus un baudīt koncertu trīsdaļīgā pasākumā:

20.00. izziņas darbnīcas (šūnakmens un citi ieži tuvplānā, putni starp iežiem, "akmeņkaļu" darbnīca, mākslinieku darbnīca)

21.30. stāsti un dzeja (par neticami lēnajiem akmens piedzīvojumiem)

22.30. koncerts (stāstu turpinājums mūzikas, gaismas un attēlu saspēlē)

Ieeja par 2 akmens oļiem.

Līdzī jāņem sega sēdēšanai uz zemes un atpakaļceļam kabatas lukturītis. Omulībai - pīrādziņi, tēja, kafija. Šogad īpaši noderīgs kāds pretodu līdzeklis.

Mūzika: Ingus Ulmanis, Gints Sola, Kaspars Tobis, Aigars Voitišķis, Anrijs Grinbergs, Roberts Rasa, Valdis un Rūta Muktupāveli, Džūlians.

Stāsti un dzeja: Anita Saulīte, Pēters Brūveris, Eduards Švāns.

Instalācijas: Roberts Rubīns, Viktors Keino, Gatis Kidals, Oskars Timbars

 [2010. gada Dabas koncertzāles afiša \(PDF 1,58 MB\)](#)

 [2010. gada Dabas koncertzāles afiša \(JPEG 0,85 MB\)](#)

Apskatei pirms Dabas koncertzāles Raunā un tās apkārtnē

Raunas pilsdrupas

Vēstures avotos Raunas pils vārds pirmo reizi atrodams 1381.gadā, taču vēsturnieki atzīst, ka pils celta jau pirms šī laika. 18.gs.literatūrā minēts, ka pils celta 1262.gadā pēc Rīgas arhibīskapa Alberta II ierosinājuma un bijusi viens no svarīgākajiem arhibīskapijas centriem, turpretī 16.gs. sacerētā Raunas epigrammā celšana piedēvēta arhibīskapam Johanam I, kurš valdījis no 1273.-1284.gadam.

Pils galvenā celtnē ir taisnstūrains un aizņem 47,40m x 35,49m lielu teritoriju, kā vidū atrodas kādreiz apdzīvots iekšpagalms. Pils ir deviņas reizes ir postīta no krievu, poļu, zviedru un vāciešu karapulkiem. Raunas pilsdrupas ir vienas no labāk saglabājušajām pilsdrupām valstī un šobrīd notiek pilsdrupu ziemeļu daļas konservācija.

Raunas evaņģēliski luteriskā baznīca

Raunas baznīca ir būvēta tajā pašā gadā, kad Raunas pils- 1262. pēc Rīgas arhibīskapa Alberta II ierosinājuma. Kopš 16.gs. sākuma te darbojas evaņģēliski luteriskā draudze. Raunas baznīca pārcietusi karus, vairākkārt stipri postīta un pārbūvēta. 18.gs baznīcai tiek celtas piebūves, Pēdējā pārbūve notikusi 1930.gadu beigās. Virs rietumu portāla apskatāms unikāls 13.-14.gs. veidots cilnis „Ādams un leva”, virs galvenās ieejas baznīcā- „Kristus pie krusta” (16.gs.).Raunas baznīcā kalpojuši tādi slaveni mācītāji kā Jānis Reiters, Ādams Jende, Pēteris Apkalns u.c.

Raunas Staburags

Straujās Raunas upes labajā krastā apmēram kilometru no centra atrodas 16 m plats un 4,5 metrus augsts savdabīgs ģeoloģisks šūnakmens veidojums- Staburags. Staburagu klāj vairāk kā simts aļģu un sūnu sugu, ko nepieciešams saudzēt, lai saglabātu to pirmsatnējo skaistumu, ko radījis ūdens, nostiprinot šūnakmeni, kas radies vairāku tūkstošu gadu laikā.

Brīvības piemineklis

Piemineklis veidots 20. gs 20.-30. gados un tā autors ir Kārlis Zemdega. Piemineklis ir brīvības simbols un tajā pausta ideja par šķēpa pārvēršanu koklē un cīņas gara apvienošanu ar dziesmu. Pieminekli rotā Baumaņu Kārļa sacerētās lūgšanas- „Dievs, svētī Latviju”.

Tanīsa kalns

60 metrus virs jūras un 25 metrus virs Dzirnezera līmeņa Ličupes un Raunas upju satekles „Raunas” labajā krastā paceļas Raunas Tanīsa kalns. Izrakumos konstatēts, ka pilskalns bijis apdzīvots pirms mūsu ēras. Tanīsa kalnā sākotnēji mituši somugru cilmes iedzīvotāji un vēlāk tas kļuvis par seno latgaļu apmetni. No Tanīsa kalna paveras brīnišķīgs skats uz pilsdrupām, baznīcu, Dzirnezaru un dzirnavām, Raunas upi un Ličupi.

Velnala

Raunas upes kreisajā krastā netālu no Dzirnezera atrodas Velnala. Dabas veidojumā urbjas avotu tērcītes, nepārtraukti drupinādamas balto smilšu alu. Teiku par Velnalas veidošanos varēsiet izlasīt pie alas.

Savvaļas zirgi

- No 2002. gada 11. jūlija šie skaistie dzīvnieki ganās „Jaun-Ieviņu” pļavās. Savvaļas zirgi, tāpat kā aļņi vai stirnas, ir neatņemama Latvijas dabas sastāvdaļa.
- Savvaļas zirgi, pārtiekot no zāles, niedrēm, krūmiem un koku mizas, rada dažāda augstuma veģetāciju, veido brīvas vietas no niedrēm un krūmājiem, sekmē meža lauču veidošanos. Tādā veidā savvaļas zirgi veicina dzīvesvietas veidošanos citiem dzīvniekiem, kukaiņiem un gaismas prasīgiem augiem, piemēram, pļavu puķēm un ozoliem.
- Ziemā īpaši labi saskatāma savvaļas zirgu loma dabas atjaunošanā, kad intensīvi pārtiekot no krūmiem un niedrēm, savvaļas zirgi kavē to pārmērīgu saaugšanu pļavās, tādā veidā nodrošinot no pļavām atkarīgus kukaiņus, putnus un citus dzīvniekus ar tiem nepieciešamo dzīves vidi.
- Atšķirībā no mājas zirgiem savvaļas zirgi brīvā dabā spēj izdzīvot bez cilvēka palīdzības visu cauru gadu.

Cita noderīga informācija

- Viesu mājas
 - „Lubūži”, Raunas pagasts, Raunas novads, tel.nr. [29428188](tel:29428188) (Ilze un Andris Lubūži)
 - „Jaunieviņas”, Raunas pagasts, Raunas novads, tel. nr. [29495146](tel:29495146) (Uldis Rudzītis)
- Veikali
 - „Elvi” - tel.nr. [64177398](tel:64177398) (Raitis Kalējs)
 - „Sagāde K” - tel.nr. [64177233](tel:64177233) (Jānis Kārklīņš)
 - „Tanīss” - tel.nr. [64177001](tel:64177001) (Guna Veģere)
- Vieta, kur paēst
 - „Staburags” - uz ceļa Rauna-Smiltene, tel. [29437672](tel:29437672) (Ēvalds Mednis)

Apskatei pirms Dabas koncertzāles Aizkrauklē un tās apkārtnē

Muzejs "Kalna Ziedi"

- Laikmeta griežos un Daugavas uzpludinājumā neskartajā kultūrvidē atrodas Kalna Ziedu zemnieku viensēta ar ēkām un augļu dārzu.
- Jaunais un mūsdienīgais te sadzīvo ar seno un mūžīgo, paaudzēs saglabāto. Ēkas ietilpst plašākā kultūras pieminekļu – pilskalns un svētozols – kompleksā. Dzīvojamā ēka rekonstruēta 1989.gadā, uz kūts pamatiem 1994.gadā uzcelta Krātuves ēka, 2000.gadā vāgūža vietā uzcelts Iztāžu nams.
- Kompleksā ietilpst arī pagrabs ar lauku stilā veidoto ailu. Kalna Ziedu izveidē veiksmīgi savienoti Vidzemes sētas plānojuma principi.

- Kopš 1989.gada 18.novembra Kalna Ziedos mīt Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejs. Ar Eiropas Padomes atzinumu (1995.) par koka mantojuma saglabāšanu muzejam dāvināts zilais zeltzvaigžņu karogs.
- Adrese: Aizkrauklē, Muzeja ielā, Kalna Ziedos.
- Darba laiks apmeklētājiem ik dienas no plkst. 10 līdz 17. Slēgts – pirmdienās, otrdienās.
- Piektdien, 2.jūlijā, Aizkraukles muzejs būs atvērts līdz plkst. 20.00
- Tālrunis [+371 651 23351](tel:+37165123351), [28305405](tel:+37165128305405).
- Ieejas maksa: skolēniem/studentiem - Ls 0.20, pieaugušajiem - Ls 0.50, gids - Ls 2. Trešdienās pensionāriem un invalīdiem ieeja bez maksas.
- E-pasts: aizkrauklesmuzejs@inbox.lv.
- Mājas lapa: www.kalnaziedi.aizkraukle.lv

Pļaviņu hidroelektrostacija

- Ar Pļaviņu HES celtniecību sešdesmitajos gados sākās Aizkraukles pilsētas vēsture. 1967.gadā toreizējais P. Stučkas ciemats, kurā dzīvoja HES celāji, kļuva par pilsētu.
- Pļaviņu HES tika uzcelta ļoti īsā laikā - piecos gados, no 1961. gada līdz 1966. gadam. Pļaviņu HES celtnes būvēšanas apstājus var uzskatīt par samērā sarežģītiem, jo atrašanās vieta bija sarežģītos ģeoloģiskos un hidroģeoloģiskos apstākļos. Pļaviņu HES atrašanās vietā bija nelabvēlīga gultne - mālsmiltis, bet neskatoties uz to tika panākts samērā augsts kritums, kas nodrošina lielāku hidroelektrostācijas jaudu.
- Pļaviņu HES ar desmit hidroagregātiem (HA) uzstādītās jaudas ziņā ir lielākā hidroelektrostacija Baltijā un otra lielākā Eiropas Savienībā. Pirmais Pļaviņu HES hidroagregāts tika iedarbināts 1965. gada decembrī, savukārt pilnīgā ekspluatācijā Valsts komisija elektroražotni pieņēma 1968. gadā.
- Pļaviņu HES piedāvā ekskursijas. Maršrutā ietilpst:
 - HES laukums,
 - Lejasbjefa skatu laukums,
 - HES makets foajē un transformators Nr.1,
 - Mašīnzāle, hidroagregāts Nr.2,
 - Augšbjefa skatu laukums.
- Ekskursiju var pieteikt pa tālruni [651 10309](tel:65110309), pa e-pastu ina.aizupiete@latvenergo.lv.
- Ekskursija ir bez maksas.
- Adrese: Energētiķu iela 2, Aizkraukles pilsēta, Aizkraukles novads, LV 5101, Latvija.

Dabas parks "Daugavas ieleja"

- Ielejas teritorija aizsargājama jau kopš 1962. gada, tā atrodas vienā no senāk apgūtajiem un apdzīvotajiem apvidiem Latvijā.

Dabas parks atrodas Aizkraukles (55 %), Skrīveru (19 %) un Sērenes (26 %) pagastu teritorijās 1066 ha platībā, no tā 1/5 aizņem Daugava. Dabas parks "Daugavas ieleja" dibināts 1987. gadā.

- Ieleja ir vienīgais dabiskais Pļaviņu hidroelektrostacijas celtniecības rezultātā mazpārveidotais Daugavas posms, kurā saglabājušās visas upes izveidotās terases. Šeit novērojama bagātīga augu pasaule un izveidojušies vairāki aizsargājami mežu un pļavu biotopi. Īpaši aizsargājami Eiropā ir platlapju meži Daugavas senlejas labajā krastā.
- Dabas parka "Daugavas ieleja" teritorijā atrodas Aizkraukles pilsdrupas, Karikstes upe, Aizkraukles luteriskā baznīca.

Aizkraukles luteriskā baznīca

- Baznīca atrodas šosejas Rīga - Daugavpils (A6) malā, netālu no Skrīveru robežas. Baznīca ir republikas nozīmes arhitektūras piemineklis, mūsu novadā tai ir vēsturiska nozīme.
- 1613.gadā netālu no šīs vietās tika būvēta koka baznīca, kas nopostīta.
- Mūra baznīcu esošajā vietā uzbūvēja 1680.gadā, bet pašreizējo izskatu tā ieguvusi 1896.-1899.gadā pēc arhitekta G.Krona projekta atbilstoši tolaik modē esošās neogotikas tendencēm. Baznīca pārbūvēta, remontēta un paplašināta ar sānu izbūvēm (320 sēdvietas, iesvētīja 1889.gada 10.novembrī). Darbus vadīja mūrnieks un baznīcas pērminderis Lablaiks. Ieeju rotā iegravējums vecajā drukā "Cik mīlīgas ir tavas māju vietas Ak Kungs Zeibot".
- Baznīcā saimnieko Aizkraukles luteriskā draudze, kurā vēsturiski ietilpst Aizkraukles pagasta un Skrīveru pagasta luterticīgie.
- Baznīcas draudzes mājas lapa www.aizk.lv.
- Baznīcu apskatīties var pieteikt pa tālruni [26593956](tel:26593956).

Aizkraukles viduslaiku pilsdrupas

- Aizkraukles viduslaiku ordeņpils drupas atrodas Aizkraukles pagastā Daugavas krastā pie Karikstes ietekas, dabas parka "Daugavas ieleja" teritorijā.
- 13.gs. sākumā Aizkraukle bija viens no lielākajiem Daugavas lībiešu centriem upes labajā krastā. Aizkraukles pilskalnā (blakus Ašķeres strautam) atradās koka pils, kuru apdzied Andreja Pumpura eposā "Lāčplēsis". 1205. gadā Zobenbrāļu ordeņa bruņinieki šo pili nodedzināja, bet pēc gada Aizkrauklē ieradās pirmie kristīgās ticības sludinātāji, kuri piespieda aizkraukliešus pieņemt katoļticību.
- Aizkraukles mūra pils pie Karikstes upes celta ap 1211.gadu lielā steigā kā aizsargs pret leišu sirotājiem un tajā saimniekoja Zobenbrāļu ordeņa komturis. 1226.gadā (citur - 1230.g) to ieņēma Viesturs, bet nespēja tur ilgi noturēties.
- Pēc Zobenbrāļu ordeņa sagrāves 1237.gadā Aizkraukles pili pārvalda Livonijas ordenis. 1279.gada 5.martā pie Aizkraukles notiek viena no lielākajām kaujām, kas ietekmēja zemgaļu likteni. Šajā dienā vācu karaspēks ar bagātu laupījumu atgriezās no karagājiena Lietuvā. Lietuvieši dzinās pakal, pie Aizkraukles karaspēku panāca un uzbruka. Sadursmes brīdī Nameiša

vadītie zemgaļu karavīri, kas bija spiesti iet līdz krustnešiem sirojumā uz Lietuvu, pameta tos un pievienojās leišiem. Vācieši kauju zaudēja, tajā krita 71 Vācu ordeņa bruņinieks, daudzi Rīgas arhibīskapijai un citām zemēm pakļautie bruņinieki un ieroču nesēji. Dzīvību zaudēja arī pats ordeņa mestrs Ernsts. Tā ir viena no izcilākajām 13.gadsimta kaujām, kur uzvaru izcīnīja vietējo cilšu karaspēks. Pēc kaujas Zemgalē sākās brīvības karš.

- 1559.g. Aizkraukle tika ieķīlāta poļiem, 1577.g. to ieņēma krievi Ivana Bargā vadībā. Līdz 1633.g. pils vēl bija vesela, bet jau 1680.g. no tās palikušas tikai drupas. Līdz mūsdienām saglabājusies tikai vienas sienas fragmenti un pamati.
- Pilsdrupas ir valsts nozīmes vēstures piemineklis.

Cita noderīga informācija

- Viesnīcas
 - "Raijo"*** - Gaismas ielā 20, Aizkraukle, [65121495](tel:65121495), [29409988](tel:29409988) www.hotelraijo.lv
 - "Pērse"*** - Lāčplēša ielā 6, Aizkraukle, [65123034](tel:65123034), hotelperse@e-apollo.lv www.hotelperse.lv
- Dienesta viesnīcas
 - Aizkraukles novada skolu dienesta viesnīca - Daugavas ielā 1A, Aizkraukle, [65123026](tel:65123026), [28382330](tel:28382330)
 - Aizkraukles arodskolas dienesta viesnīca - Bērzu ielā 14, Aizkraukle, [65133704](tel:65133704)
- Viesu mājas
 - "Zariņi" - Aizkraukles pagasts, [29410426](tel:29410426), [65121510](tel:65121510) zarina16@inbox.lv www.zarini.viss.lv
 - "Valteri" - "Padomi", Aizkraukles pagasts, [26161062](tel:26161062), valdispadoms@inbox.lv <http://www.atputavalteros.lv>
 - "Pakalni" - Aizkraukles pagasts, [65123289](tel:65123289), [29282229](tel:29282229), www.pakalni.times.lv
 - *Visos viesu namos tiek piedāvāta arī pirts.*
- Brīvdienu mājas
 - "Aronijas" - "Aronijas", Aizkraukles muiža, Aizkraukles pagasts, [29429195](tel:29429195), maja.aronijas@inbox.lv
- Telšu vietas
 - Muzejs "Kalna ziedi" - Kalna ziedi, Muzeja iela, Aizkraukle, [+371 651 23351](tel:+37165123351), [28305405](tel:28305405), aizkrauklesmuzejs@inbox.lv kalnaziedi.aizkraukle.lv
 - "Cepļi" - "Cepļi", Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, [29149439](tel:29149439)
- Vieta, kur paēst
 - Kafējnīca "Krasta krogs"
Adrese: Spīdolas ielā 2, Aizkraukles pilsētā (Atrodas pilsētas kultūras namā, ieeja no Daugavas puses)
Darba laiks:
Katru dienu 12- 21
Piektdien, 2.jūlijā, kafējnīca strādās līdz plkst. 1.00 vai līdz pēdējam klientam
Kontaktinformācija: [28216244](tel:28216244)
 - Kafējnīca "Pērse"
Adrese: Lāčplēša iekā 6, Aizkrauklē
Darba laiks:
Pirmdienās - piektdienās no 9.00 - 20.00,
Sestdienās no 9.00 - 18.00.
Kontaktinformācija: [65123118](tel:65123118)
 - Kafējnīca "Pauze"
Adrese: Lāčplēša ielā 1, Aizkrauklē
Darba laiks:
darbadienās no 8.00 - 16.00,
sestdienās, svētdienās - slēgts
Kontaktinformācija: 65121717, 29177079

- Kafejnīca "Meduslācis"
 Adrese: Gaismas ielā 2, Aizkrauklē
 Darba laiks:
 darba dienās, sestdienās no 8.00 - 20.00,
 svētdien no 8.00 - 18.00
 Kontaktinformācija: [65122399](tel:65122399), [29297236](tel:29297236)
 Piezīmes: www.meduslancis.lv
- Kafejnīca "Solo"
 Adrese: Spīdolas ielā 14a, Aizkraukles pilsētā 18.00,
 Darba laiks:
 Pirmdienas – sestdienas no 8.00 - 18.00
 Kontaktinformācija: [26543660](tel:26543660)
- Kafejnīca "Panna"
 Adrese: "Āboliņi", Aizkraukles pagasts, Atrodas tirdzniecības centrā "IGA centrs", mājas lapa www.igacentrs.lv.
 Darba laiks: Pirmdienas - svētdienas no plkst. 9.00 līdz plkst. 22.00.

Kā nokļūt līdz Raunas Staburagam?

Tiem, ka vēlēšies palikt teltspēc koncertzāles, būs iespējams celt plavā pie Staburaga un šobrīd nedarbojušās viesu mājas „Satekle” teritorijā.

Sekoņiet norādēm pasākumā vietā!

Kā nokļūt līdz Aizkraukles Cepļa dolomīta atsegumiem?

Tiem, ka vēlēties palikt teltspēc koncertzāles, būs iespējams tās celt pļavā blakus zinātnisko darbnīcu teltīm.

Sekojiēt norādēm pasākumā vietā!

PIRMSĀKUMI

[Skatīt vairāk](#)

2011

[Skatīt vairāk](#)

2012

[Skatīt vairāk](#)

2013

[Skatīt vairāk](#)

2014

[Skatīt vairāk](#)

2015

[Skatīt vairāk](#)

2016

[Skatīt vairāk](#)

2017

[Skatīt vairāk](#)

2018

[Skatīt vairāk](#)

2019

[Skatīt vairāk](#)

2020

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.daba.gov.lv/lv/2010-calcium-carbonatum>